

KALP, NİYET VE KULLUK BİLİNCİ

Eûzubillahimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

l'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl.

Geçen ki dersimizden bir hikaye size tekrar ediyorum;

Bismillâhirrahmânirrahîm.

*مَا عُبِدَ اللَّهُ بِشَيْءٍ أَفْضَلَ مِنْ فِقْهِ فِي الدِّينِ، وَلَفَقِيهِ
وَاحِدٌ أَشَدُّ عَلَى الشَّيْطَانِ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ، وَلِكُلِّ شَيْءٍ
عِمَادٌ، وَعِمَادُ هَذَا الدِّينِ الْفِقْهُ. الْحَكِيمُ طَسْ هَب
خَط كَر عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.*

*Mâ ubidellahu bi-şey'in efdale min fık-
hin fi'd-dîni ve le-fakîhün vâhidün eşeddü
ale'ş-şeytâni min elfi âbidin ve li-küllü şey'in
ımâdün ve ımâdü hâza'd-dînü el-fıkhu.*

Sadaka Rasûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Hep beraber bir salât ü selâm okuyalım;

*Allâhumme salli salâten kâmileten ve
sellim selâmen tâmmen alâ Seyyidinâ Mu-
hammedinillezî tenhallü bihi'l-ukad ve ten-
fericu bihi'l-kürab ve tukdâ bihi'l-havâic ve
tünâlü bihi'r-reğâib ve hüsnü'l-havâtimi ve
yüsteska'l-ğamâmü bivechihi'l-kerîm ve alâ
âlihî ve sahibihî fî külli lemhatin ve nefesin
bi-adedi külli ma'lûmin leke.*

“Allahu Teâlâ ve Tekaddes hazretlerine
fıkıh denilen din bilgisine sahip olmaktan
daha efdal bir ibadetle ibadet olunmamıştır.”

En mühim ibadet dini iyi bilmektir. Dinini
iyi bilmek. O uzun boylu mesela bütün
Kur'an'ı bilmek, bütün hadisleri bilmek de-
mek değil. Esâsât-ı diniyenin nelerden ibaret
olup hangileri haram, hangilerinin helal, ne-
lerin yapılması lazım, bunlar işte 32 farzın
içerisindedir ki bunları her müslümanın mu-
hakkak surette iyi, inceliklerine de vâkıf ol-

mak suretiyle de bilmesi ve bilmeyenlere de bildirmesi şarttır.

“Onun için 1000 âbitten bir fakih daha kıymetliymiş. Şeytan 1000 âbitten korkmuyor bir alimden, bir fakihten korkuyor.”

Ne demek bu?

Şeytan bir fakihten korktuğundan 1000 tane âbitten korkmuyor. Demek ki fıkıhın ne kadar kıymetini belirtmek için Cenâb-ı Peygamber’in buyurmuş olduğu bir hadistir.

Bugün Pakistan’dan misafirler geldi bize, belki dersin içerisinde unutturum onları şeysini anlatmaya. Bize yarı Türkçe ile birkaç konuşma yaptı şurada. Yarı Türkçe ile konuşan bahriye mühendisi bilmem kim dediler. Bahriye mühendisiymiş yani gemiciymiş. Gemi mühendisi Pakistan’dan çıkmış hacca gelmiş, haccı yapmış. Vaktiyle de onlar guruplar halinde ayrılmış. Bu gurup altı yedi kişiden ibaret. Polonya’ya gitmişler, oradan Almanya’ya geçmişler, Yunanistan’a geçmişler. İşte Yunanistan, Bulgaristan, Türkiye, Lübnan, Suriye, gidecekler memleketlerine, dönüş yapıyorlar. Dört aydır sefer halindedeler.

Diyor ki o zât, “Bu işi siz hocaların eline bırakırsanız, e hocalar var ya, vaaz etsinler,

camilerde söylerler, kitaplar yazarlar, gazeteler var onlarda da yazarlar, yeter biter. Çok yanlıştır bu düşünce.” diyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in zamân-ı saâdetlerinde, Peygamber âhirete göçtüğü vakitte, isimleriyle tespit edilen 124 bin sahâbi varmış, bunların ancak 10 bin tanesi Arabistan'da vefat etmiştir, 110 bin tanesi de diğer müslüman memleketlerinde vefat etmiştir. Bizde de 27 tane ashâb-ı kirâmın adı var İstanbul'da metfun. İstanbul'da metfun 27 tane ashâb-ı kirâmın şehit kalmışlar. Ve bütün dünyanın her tarafında, öyle Çin'de, Rusya'da, Pakistan'da, Afrika'da, Amerika'da, birçok yerlerde böyle yerleşmişler ve oralarda eceli gelmiş vefat etmişlerdir. Yani bu dini yaymak için nasıl gayret sarfetmişler! “Burası bizim memleketimizdir.” diye Arabistan'daki memleketlerinde saplanıp kalmamışlar, dünyaya yayılmışlar. Hatta Çin'in İslâmiyetine iki tane seyyah müslüman, işte bu mücahit müslümanın gidişi sebep olmuş diyorlar. İki tane mücahit Çin'e kadar gitmiş.

Çin neresi yahu?

O zaman otomobil yok, bir şey yok mesele. Hep yayan yapıldak gitmişler böyle, oradaki Müslümanlığı telkin etmişler, herkes beğenmiş, o kadar insan orada müslüman olmuş. Rusya'daki de öyle, diğer taraflarda da öyle işte.

“Yani hocalara bırakırsanız işi din ölür.” diyor.

Ya?

Hepimizin vazifesi!

Herkes dinini bilecek ve bilmeyenlere bildirmeye çalışacak.

Sonra bizi tenkit cihetinde dedi ki;

“Öyle olmaz camide Müslümanlık! Her müslüman camisinin etrafında bulunan müslümanlarla ilgilenecek. Evine misafir gidecek, dostluk peydah edecek, onun bilmediklerini öğretmeye çalışacak, yanlış fikirleri varsa tashihe çalışacak, bir şeyler yapacak, durmayacak. Kavsalar da gidecek, dövseler de gidecek.”

Hatta ona mukabil Ebû Zerri'l-Gıfârî hazretlerinden bahsetti.

Müslüman olmuş, ne yapacağım ben şimdi?

Müslümanlığı ilan edeceğiz!

E gavur her taraf?

Gitmiş Mekke'nin içerisine her taraf gavur, hepsi gavur. *Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlühû* demiş;

“Ey müşrikler! Duyun, ben müslüman oldum, Allah bir, Resûlullah da onun Resûlüdür, Muhammed Mustafa *sallallahu aleyhi ve sellem.*”

Öyle dövmüşler ki, bayılmış ölüm haline gelmiş adam. Öyleyken, gitmiş yine ertesi gün gelmiş yine. O gün sopa yedi ya, bıkmamış korkmamış, ertesi gün yine, *eşhedü enlâ ilâhe illallah*. Büyük gür sesiyle Kâbe'nin içerisinde, “Duymayan varsa duysun!” gibilerden bağıyor. Yine bir pataklıyorlar onu dövüyorlar mövüyorlar ama yine vazgeçmiyor. Yani dininin ızharı için imanın verdiği kuvvet, yakîn. Yakînen biliyor ki, yani insan yakînen bilmelidir ki Allah *celle ve alâ'nın* verdiği ecel bir dakika evvel gitmez, bir dakika sonraya da kalmaz. Dünyada araya toplansa Allah Teâlâ'nın murat etmeyeceği bir şeyi bir adam için yapamazlar, ne iyilikte ne kötülükte. Hep murad-ı ilahînin istemesi.

Buna yakîn hasıl olduktan sonra sen artık neden korkacaksın neden çekineceksin?

Gelecekse gelecek, gelmeyecekse gelmeyecek.

Sonra yalvarmamız var ki Cenâb-ı Hakk'a, "Yâ Rabbi! Sen bizi koru, himaye et, muhafaza et!" diyerekten yalvaracağız ki, O da inşallah onların hepsini yapacaktır, yapar.

Orada şöyle bir misal de verdi, dedi ki;

"Bir ananın çocukları var, güzel şeyler."

O pakistanlıların çok güzel huyları vardır. Her birinin de kendisine göre bir şeyi vardır.

Dedi ki;

"Ananın çocukları olur, üç beş tane çocuk. Çocuklar yaramaz sokağa çıkarlar, çamura bulanırlar, üstlerini başlarını berbat ederler, yüzü gözü fena, gelir. Ana onu; 'Vay, sen gelme benim evime!' der mi? Hemen alır yine onu şevkati şeysiyle yıkar, temizler, giydirir kuşatır, yedirir içirir, yatırır aşağıya, evladımdır der. Ne kadar kötü olsa, hiçbir ana evladını atmaz dışarıya."

Dikkat edin, Cenâb-ı Peygamberin zamanında olsa gerek, bir kadının evladı ateşe atılmak istedi, feryâd ü figân etti kadın,

“Olmaz! Evladım, atılamaz evladım ateşe!” diyerekten.

Buyurdular ki;

Allahu erhamu min hâzâ. “Allah bundan daha erhamdır mahlukuna.”

Bu bir anne, yüzde bir rahmetin bir cüzüne sahip, evladına kıyamıyor. Allah ise erhamurrahimin!

Erhamurrahimin, bu anadan daha mı şevkatsiz diyeceksin ona?

Onun için anne nasıl ki evladına acıyor, Allah da bize öyle acıyor. Raûf. Kur’anda kaç yerde geçiyor, *Raûfurrahim*. “Allah acıyıcı.” Bir merhamet var, bir de Raûf var. Re’fet merhametten daha üstündür. Rahmet edersen, merhametin vardır ama raûf daha üstün bir merhamete mâlik, sahip insan. Allahu Teâlâ böyle bir merhamete sahip.

Onun için diyor ki;

“Din kardeşleriniz arasında bazı kabahatlıler vardır; camiye gelmez, namaz da kılmaz, bazı günahlar da işler. Sen ona hemen damgayı basarsın; masondur dersin, gavurdur dersin, şudur dersin, budur dersin, ondan ilgiyi de kesiverirsin. bu çok hatalıdır.” diyor.

Binâenaleyh asıl o müslüman kardeşlerini koltuğuna sokulacaksınız, onlara usul usul, usul usul, usul usul [anlatacaksın.]

Yalnız şurada bir hatamız var. O dedi ki;

“Hadi bakalım hazır olun, kimler gelecek bu irşad vazifesine?”

Ha şimdi mahallede, her yerde tabi çeşitli mertebede insanlar var. Yüksek mertebeli bir insanın yanına çok dûn mertebedeki bir insan gider de; “Efendi, ben sana sohbeta geldim, bazı şeyler konuşacağım.” filan derse, onu kapıdan kovarlar değil mi?

“Senin bizim evde ne işin var, hadi defol şuradan!” derler.

Ya?

Herkes seviyesine göre taksim olmak lazım.

Şimdi mesela bir avukatın evine biz gitssek, konuşamayız ki onunla. O bizi alt eder. Ha ona, ona bir avukat kardeş gidecek. Öteki yüksek seviyedeki bir memur, ona da yüksek seviyedeki bir arkadaş gidecek. Öyle lâlet-tayn herkes istediği kapıya giderse, olmaz o. Herkes, doktor kardeşin evine bir doktor kardeş gelecek, bir mühendis kardeşin evine bir mühendis kardeş gidecek. Ona göre. Bir tüc-

car kardeşin evine bir tüccar kardeş gidecek. Haline göre hepsi böyle gidilirse bundan fayda olur.

Yoksa kim gidecek?

Bizim hacıefendi gider.

Hacıefendi nereye gider?

Hacı babaya gider. Hacı baba da zaten namaz kılıyor.

Onun için bu birlik işidir, el birliği işidir, kolaycacık olan şeyler değildir.

Şimdi bu kardeşler Pakistan'dan çıkmışlar, gelmişler memleket memleket dolaşmışlar, çok güzel. Tabi bunların dolaşışı da bir fayda veriyor.

Yani dün [konuşurken] orada diyor ki, "Polonya'da Tatar kardeşler var."

Üçbin kardeşin hatırını almak için buradan Polonya'ya gidiyorlar.

"Rus takibi altında olan bir memlekette bizim orada sokakta gezinmemiz, orada bir yerde namaz kılmamız onların görmesine kafi. Biz onlara gideriz de 'Biz sizi irşada geldik diyemeyiz.' diyorlar.

Olur mu orada?

Ya?

“Biz orada müslümanız diye kendimizi göstermemiz onlar için bir kafidir. Bunlar ondan çok ders alırlar, takviye olurlar.” diyor.

Demişler;

“Çok teşekkür ederiz! Biz burada üçbin müslümanız ama kaç yüz sene evvel oralara gitmişler, hiç gelip de hatırımızı soranda yok!”

Tabi Müslümanlık gevşeye gevşeye kim bilir ne hale geliyor en nihayet?

Sonra günün birinde belki de yok olur gider.

Onun için hep böyle dinlemek çok güzel de, dinlediklerini güzelce zapt ederekten etrafındaki kardeşlere de yayabilmek imkanını bulabilmek bak ne güzel.

Bin âbitten bir fakih daha âlâ, daha yüksek kuvvette. Halbuki onun daha üzerine bir alime, alim hükmüyle böyle irşada çıktığı vakitte yerdeki bütün mahluklar, gökteki mahluklar, denizdeki mahluklar onun için dua ediyorlar. Bu duaya mazhariyet de var.

Onun için dini bilmek kadar büyük bir devlet yoktur. “Dini bilmek ibadet” diyebilmek de lafla olmaz. Dini bilmek lafları bilmek

demek değildir. Dini bilmek dinin tatbikçisi olmak demektir. Dinin tatbikçisi olamadan dini başkasına aşılayamazsın. Dinin takbikçisi olmassan, kendin dinine sahip olamadan başkasını bu dine tatbik etmeye çalışmak hatalı bir şey. Zarar olur bunda.

Bak karşıdaki levha ne güzel, yazmışlar oraya;

«رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ»

Re'sü'l-hikmeti mehâfetullâhi.

“Hikmetin başı Allah korkusudur.”

Binâenaleyh dinler, okur insan ama o dinlediğinden, okuduğundan Allah korkusunun içeriye girmesi şart. Eğer o okuduğundan, bildiklerinden Allah korkusu içine inmiyorsa o okumalar fuzulidir. Dünya, dünyaya ait bir şeylerdir onlar, faydası yoktur.

Onun için Allah kusurumuzu affetsin.

Bir tane daha söyledi, o da çok hoşuma gitti yine, dedi ki;

“Bir asker var, toplanıp gidiyor işte her devletin kendisine göre bir sürü askeri var, bizim de var böyle askerimiz. E şimdi bu askerinin başında birer de kumandan var.”

Hocaları kumandanlara benzeterekten dedi ki,

“Siz vazifeleri hocalara bırakıyorsunuz. Yapsınlar, camilerde vaaz etsinler, nasihat etsinler, kitaplar yazsınlar, feryâd ü figân. Bu tıpkı şuna bezer ki, asker toplanmış, başında kumandanlar, kumandanlara ‘Siz gidin harp edin, biz gidemeyeceğiz’ demek gibidir.” diyor.

Kumandan ne yapar yahu?

Yapacağı vazife askeriyle olacaktı. Asker gitmezse o iş akim kalır. “Binâenaleyh bütün yükü hocalara bırakmak tıpkı bunun gibidir. Zira herkes dinini bilecek ve bildiğini bilmeyenlere aşılacaktır.” dedi. Peygamber *sal-lallahu aleyhi ve sellem* de en son hutbesinde Mekke’de okudu, dedi;

“Duydunuz ya, bilen bilmeyene tebliğ etsin.” dedi.

Duydunuz, duyduklarınızı bildiklerinizi şimdi bilmeyenlere tebliğ etmek herkese vazife. Her mü’min vazifelendi, işte onun için bütün müslümanlar dünyanın her tarafına yayılardan bildiklerini bilmeyenlere aşılama çalıştılar.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Bu hadiste çok güzel denk geldi.

Şimdi bizim bir dersimiz daha vardı, israftan bahsediyorduk. Bereket başka hadisler denk geldiler de kurtulduk.

Şimdi bugün bir menâkıp buldum, yine rast geldi gözüme, çok hoşuma gitti. Menâkıp şu;

Ebu'l-Kasım Muhammed *radiyallahu anh* 12 imamdan birisi. Vaaz ediyor, tâbiri aynen şöyle;

“Yavrularım, size Allah’a inkıyat ve kendisinden ittikâ ile vasiyet ederim.”

On iki imamdan birisi olan Ebu'l-Kasım Muhammed hazretleri, buyuruyor;

“Evlatlarım, size Allah’a inkıyat -inkıyat teslim olmak- ve kendisinden ittikâ, korkmak ile vasiyet ederim. Ahlâkınızı tehzib, ahlâkınızı pâk etmek hususundaki ihtimamınızı, dikkatinizi, tecemmül ve tezeyyünâtınıza tercih ediniz.”

Tecemmül; güzelleşmek, süslenmek. Süssüz, ütülenmemiş elbisesi ile sokağa çıkmak. Kravatsız çıkamaz, boyun bağısı lazım, süssüz olmuyor. Ayakkabılar boyalanacak, bunlara tecemmül denir. Sonra evin içerisi tabi çeşitli herkesin haline göre avizesinden

tut, halısından tut, şusu busu olacak ki eşi emsali arasında bir mevki olsun.

Ahlâkınızın düzelmesini buna tercih ediniz.

Senin ahlâkın pâk olmadıkça, İslam ahlâkıyla ahlâklanmadıkça evin güzel olmuş, kendin güzel olmuş ne kıymeti var onun?

“Binâenaleyh evinin güzelliğinden, kendinin güzelliğinden daha ziyade ahlâkının güzelliğine dikkat et.”

Onun vasiyeti.

“Ve güzellenmekten çok sakınıınız. Süslenmekten ve güzelleşmekten son derece sakının.”

Bakınız, bakınız 1300 sene evvelki sözü bu. 1300 sene evvelki büyüğümüzün sözü.

Çünkü tezyînâta olan sarfiyatla [daha faydalı şeyler yapılabilir.] Tezyînât, süslenme. Evin boyasından tut, her şeyisine kadar süslenme, süslenme işi.

“Bu tezyînâtla, işte tezyînâta harcanan paralarla insanlar ihtiyaca ve şedîdeye dûçâr olurlar ve binâenaleyh zillete giriftar olurlar. Ahlâk-ı fâzıla itibariyle insanların en mükemmel zevk cihetiyle en kanaatkârlarıdır.”

En mükemmel insan en kanaatkâr insandır.

Bu şimdi çok şeylere gidecek...

Şu altını da okuyayım belki unuturum yine, bak şimdi bu dersleri çok güzel.

“Çocuklarım, cümlenize zevceleriniz tarafından neseplerinize pek ziyade dikkat etmenizi tavsiye ederim. Alacağınız hanımlara pek ziyade dikkatinizi tavsiye ederim. Çok dikkat etmeniz lazım. Çok güzel, bize lazım değil; çok zengin, bize lazım değil; çok müstesna bir adam, bize lazım değil. Pek güzeldir. Mârûfun nesepe olmayanları, nesepleri belli olmayanları, hasebi nesebi diyorlar ya, mâruf olmayanları katiyen sakın dâire-i izdivâcınıza kabul etmeyin, onunla evlenmeyin. Ve bize neseben yakın olanların amcalarınızın kızları olduğunu bilmenizi tavsiye ederim.”

İnsana en yakın akrabası halası, amcası, bunlar bellidir ki bir kuşaktan geliyor. O kuşaktan gelen insanların hâli bellidir, onun için başkalarını kabul etmeyin demiş.

Ama ne yazık ki bunu da 63 yaşında zehirleyerek şehit etmişler.

Allah şefaathlerine nail etsin.

Vefat ederken, “Oğlum, şöyle şöyle yapın.” demiş.

“Baba, sende öyle bir şey yok ki şimdi neden bunu bu vasiyeti yapıyorsun?” demiş.

“Duvarın arkasından Hazreti Hüseyin’in seslendiğini duymuyor musun? ‘Çabuk ol, çabuk ol!’ diyor.” demiş.

Ölüm, nasıl geliyor bak, telefonlar telgraflar nasıl geliyor.

Şimdi 80 küsur milyar bütçemiz var, 81 milyar. İstersek bunu 100 milyara da çıkarabiliriz. Bizim Türk milleti olmamız dolayısıyla fedakârlığımız pek çoktur.

Şimdi günlük israfımızı, kaç dersten beri onu [anlatıyoruz.] Şimdi burada, “Tezyînâta ve tecemmülâta katiyen şey yapmayın, sonra siz zillete giriftar olursunuz.” dedi. O bir zillet vardır ki insan komşusuna el açmak mecburiyetinde kalır; şu ihtiyacım var bu ihtiyacım var, aman bana yardım aman bana yardım. Bu bir zillettir ama sakat olur başka, ona bakmak da bizim vazifemiz. Sakat, mâlul, bakacağız ona da. Ama sakat değilken, malul değilken, şöyle gelipte şuna buna yardım istemek elbette zilletin ta kendisidir.

Böyle olunca biz de başka devletlere, başka milletlere boyun bükmemiz böyle bir zillettir. Böyle bir zillettir!

Şimdi bir sigarayı ele alsak, on milyon insan var mıdır sigara içen?

On milyon insanın gündelik on lira bir masraf var bunun içinde. İçkinin masrafı ayrı, balonun masrafı ayrı, dansın masrafı ayrı, gazinoların masrafı ayrı, deniz âlemlerinin masrafları ayrı...

Bu paralar, bu masraflar toplanırsa en aşağı gündelik masrafın üzerine 15-20 lira düşmez mi?

Düşer.

Yirmi liradan onmilyon insanın parası, bir günlük masrafı ne tutar?

İkiyüzmilyon lira mı tutar.

İkiyüzmilyon lira on günde ne eder?

İki milyar.

Ha?

Yüz günde ne eder?

İkiyüz milyar.

E bak gördün mü kardeş, biz bunu üçbeş sene böyle yaptıktan sonra... Ben öyle diyorum ki şimdi, bize yol lazım değil, elektrik de lazım değil.

Cami yaptırma?

O da lazım değil.

Biz şimdi bütün varlığımızı kendimizi kalkınması için neler lazım memleketimize?

Bir fabrikamız yok! Amerika bize parça yollayacak da biz bu makineleri yapacağız burada.

Böyle şey mi olur?

Bunların hepsini kendimiz yapabilmek için dişimizi tırnağımızı bir araya getirerek [çalışacağız.] Bir kuru ekmek bize kafi, kuru ekmek kafi yani. [Elbisemizi de] yamar yamar, yamar yamar giyeriz. Öyle her ayda bir çift esvap, her senede bir çift esvap [almayız. Eskiye] yamar yamar giyeriz.

Şimdi bak turistler de geldi, onlar sakal traş da yapmıyorlar. Traş parası da ayrı. Ondan da kurtulursak çok para artar bize, çok para artar. Bu paralarla memlekette bacalar dikersin, göklere çıkar, bu memlekette dumandan geçemeyiz.

Zaten şimdi havası bozulmuş diyorlar, o zaman kim bilir ne olur halimiz?

Ama memlekette kalkınır ya, kalkınır ya! Avrupa'ya gidecek işçi memlekete gelsin bu sefer.

Yetmez, bu kadar iş fabrikaya işçi nereden bulacağız?

“Bize işçi yollayın.” diyerekten onlardan biz isteriz o zaman.

Allah affetsin kusurlarımızı.

Yani bunlar çok tezyînât, tecemmül ve bugün haddini aşmış derecededir. Ama ne yapalım ki bu âdet, bu anane kim bilir ne zamandan beri geliyor. Yani bu kusur bugünün değil. İnsan bazen o Dolmabahçe sarayının önünden geçerken yani içerisi sızlıyor insanın, içerisi sızlıyor.

Böyle bizim gibi geri kalmış bir milletin böyle altınlara boğularak yapılan bir binaları içerisine girip de çalım satmak hiç yakışır mı bize?

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ümmetliği davasındayız da onun hayatını hiç kendimize uydurmuyoruz.

Hepimiz bilir ki Cenâb-ı Peygamber bir gün yatmış mübarek, hasır böyle yanlarına iz etmiş, Hazreti Ömer gelmiş;

Yâ Resûlullah! Nedir senin bu çektiğin? Sana şöyle konaklar yapsak, şöyle eşyalarla süslesek de sen de rahat etsen?” diyerekten ağlıyor.

«مَا لِي وَلِلدُّنْيَا؟»

Mâ lî ve li'd-dünya. "Benim bu dünya ile ne ilgim var? Çok bile." diyor.

Biz de onun evlatları olduğumuz halde, ümmeti olduğumuz halde bu sefahatımıza bak.

Allah hepimizi affetsin, tevfikatı samadaniyesine [mazhar eylesin.]

Bunların hepsi fıkhın içindedir işte. Bu fıkıhtır ki öğrenirsin, israfın haram olduğuna kanaat getirirsin ondan sonra ekmeğin iki lokmasının fazla olduğunu görünce onu da yemezsin. Bu da haramdır dersin, israf!

Çeşit çeşit yemekler, çeşit çeşit lokmalar, elbette onunla beslenen vücutlar böyle öteki çeşit beriki çeşit israflara kulak asar mı hiç?

Şimdi biz şu aşağıda bazı yemekler yapıyoruz; "Yemekleri bire indirelim." diyoruz.

"Ooo, ya bir kap yemekle olur mu?" diyerekten kıyametler kopuyor.

Niçin olmasın be kardeş?

Bir zeytinle bile olur insan.

Bir zeytinle de olur, maksat karın doyurmak değil mi?

Öyle üç beş kap yemek yiyipte zevklenmek başka!

Biz o zevkin adamı değiliz ki?

Bize kuru ekmek kafidir yani.

O gün yine gelecek burada;

«مَا فَوْقَ الْخُبْزِ وَجَرَّةِ الْمَاءِ وَظِلِّ الْحَائِطِ وَظِلِّ

الشَّجَرَةِ فَضْلٌ، يُحَاسَبُ بِهِ ابْنُ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

الدَّيْلَمِيُّ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

*Mâ fevka'l-hubzi ve cerreti'l-mâi ve zılli'l-hâiti ve zılli'ş-şecereti fadlun yuhâsebu bihi'bnü Âdeme yevme'l-kıyâmeti.*¹

“Asıl bize ihtiyacımız olan bir kuru ekmek, katıksız yani, bir kuru ekmek bir de içeceğimiz kadar su, bir de gölgeleneceğimiz kadar altında bir yer.”

Bundan fazlasının hepsinin hesabı var, o da helalden olursa.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Onun için fıkıh dediğimiz vakitte dinini öğrenmek, helali haramı öğrenmek, israfında haramdan olduğunu bilmek [demektir.]

¹ Deylemî, *el-Firdevs*, IV, 79, r. 6246; Münâvî, *Feyzu'l-Kadîr*, V, 459, r. 7952; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 398, r. 7133; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, IV, 100.

Şimdi bizim bir arkadaş vardı da rahmetlik oldu.

Allah taksiratını da affetsin hepimizin.

Sigara içiyordu, sigara hakkında muhâhase olunca, sigarayı mübâhattan sayıyor idi. Canım bu da bu kadar ileriye gitmeyin diyerekten. Çünkü sigara hakkında çok kitaplarü eserler yazılmış. Kimisi haram demiş, kimisi mekruh demiş. Haramla mekruh arasındadır. Mekruh da haramdır zaten. Fakat haram diyemiyorlar da yani içki gibi zikrolunmamış, onun için haram diyememişler de harama yakın olan mekruhu söylemişler.

Şimdi bu zât o zaman onu mekruha da sokmuyordu, derken hastalandı.

Doktor buna yasak emri verdi mi?

O zaman büyük bir hastalığın şiddetinden dolayı, “Ah ben yanlış hareket etmişim!” diyerekten nedametler, pişmanlıklar getirdi ama iş de işten geçti. Halbuki bugün geçen televizyonlarda göstermişler ki içkinin ciğere olan zararlarının ne kadar vahim olduğunu. Bu televizyonlar da bu cihetten de güzel bir şey. O kanın hareketlerini nasıl önlüyor sigaranın dumanları, pislikleri, insanları ne berbat hale getiriyor. Ama biz onları gördüğü-

müz halde de [içmeye devam ediyoruz.] Bazen doktorlarımızda da kabahat var.

Dedi ki, hoca evvela içkiyi kendi içerse, sonra bu haramdır derse dinleyen olur mu onu?

Kimse dinlemez!

Tabip kendisi içer sigarayı, “Oo, içme bu zararlıdır!” derse, “Sen neye içiyorsun? der insan.

Onun için evvela insan kendisi nefsinde tatbik etmeli ki sonra başkasına da sözü tesir etsin.

Öyle olduğu halde şimdi ikinci bir ders;

Mesela bu memleketimizde olan şeyleri kullanmak suretiyle israf da yapsak yine içerde döner paralarımız. Senden çıkar bana gelir, benden çıkar sana gider.

Fakat bu Avrupa’dan gelen şu avizelerin içlerinde sallanan şu halkalar yok mu, kim bilir hangi devletten geliyor tanesi kaç para-ya?

E bu da evimizde süs olsun diyerekten takıyoruz onu.

Ne zararı var, eskiden lamba bulamıyorduk, idarelerle gazlarla oturuyorduk, hep işimizi de görüyorduk.

E Şimdi bunları [kullanıyoruz.]

E bizim de Őerefimize layık olmasın mı?

Olsun ama, milletçe kalkınalım da ondan sonra olsun. Birisi aç, birisi tok olursa elbette kıyamet kopar orada.

Ha sigaranın da Şimdi bir Avrupa'dan gelen tabakası, kısmı varmış, onun da aŐıkları çok. Kendi memleketinde çıkanı içmiyor, oradan çıkanı içmeye çalışıyor. Şimdi çayın da belası çıktı! Avrupa'dan gelen herŐey bize tatlı geliyor. Kaçak çaylar, "Nereden geldi? diyoruz, işte nereden geldiyse, "Ooo, çok güzel kokusu var, iyi bir çay!" filan diyerekten.

Fakat Şimdi bak onun da foyası meydana çıktı. Kanserin mikroplarını çaya bulaŐtıraraktan kanda boyaların içerisine çayı öyle imal ediyor ve getirip bize yutturaraktan memleketin hasta olmasına [sebepl oluyor.] Bak en birinci silah işte! Ne yapayım top atıpta para harcayacağına! Bir tane hasta olur öte tarafa yıkılır, beriki tarafa. Bîçâre, çaresiz bir hal.

Allah kusurumuzu affetsin.

Ne tarafa dokunsak yara her tarafı sarmıŐ! Yara her tarafı sarmıŐ ne tarafa dokunsak berbat!

Allah affetsin bizi, İslâmiyete iyi yapışmak nasip etsin cümlemize.

İkinci şey, sadakalarınızı verirken mutlaka, Analarımızın, babalarımızın niyetine de “Şu sadakamı ben veriyorum, bunun hesabı anamın babamın da olsun.” diyerekten nafîle sadakalarımızı verirsek hem biz me’cur oluruz, hem ana babamız hiç eksiksiz bu sevaba nail olurlar. Onun için onu da unutmamanızı tavsiye edeceğim.

Yine Cenâb-ı Hakk’ın bak rahmetine, fazlına, ihsanına bakınız ki, tabi tıpkı biz çocuklar gibi sokakta gidip çamurlara bulanıyoruz, üstümüz başımız kirli. Eve gelip dayak yiyeceğiz ama şimdi Cenâb-ı Hak diyor ki, “Güzelce bir abdest alan, temiz ve güzel abdest almış tamam, camiye girmek için hazırlanan insanın bütün günahlarını affederim.” diyor.

Neden?

Anne nasıl şevkatli, Allah ne kadar şevkatli!

Binâenaleyh beş vakit namaz kılan bir insan, ki evinin önünden akıyor bir su, beş vakit orada o suda bol bol yıkanıyor, onun üzerinde hiç kir olur mu?

“Onun içinde nasıl kir olmazsa günah da olmaz.” buyurmuş. Günahlar da böyle gidiyor elden.

Otomatik mi diyorlar buna?

Su eksildi mi depoda, usulcacık açıyor kapıyı yine sular geliyor, makine işliyor bilmem ne oluyor. O da Allahu Teâlâ, abdestimizi aldık mı otomatik olarak günahlar gidiyor elden.

E ne yapalım biz hep günah mı işleyelim?
Bu o demek değil.

Allahu Teâlâ'nın rahmeti bol, *lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah* diye İslâm dairesine girince, 90 senelik gavur müslüman olunca günahı nasıl gidiyor yahu?

Onun için sen müslümana yan bakma. Bu da ne kadar şeyse de yine içinden de Allah diyordur, *lâ ilâhe illallah* da diyordur, Cuma'ya da geliyordur. Bayrama da geliyordur hiç olmazsa bazı vakitte. Af da ister, kusurları da bakarsın ind-i ilâhiyede affolunur.

Onun için onu, ona daha çok acı, ona daha çok yanaş, onunla daha çok sohbet et, sen de onu ibadethanelerimize çekmeye çalış.

Bak hadisi aynen okuyuvereyim;

«مَا عَلَى الْأَرْضِ مِنْ مُسْلِمٍ يَتَوَضَّأُ، فَيُسْبِغُ الْوُضُوءَ
 لِصَلَاةٍ مَفْرُوضَةٍ، إِلَّا غُفِرَ لَهُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَا مَشَتْ
 إِلَيْهِ رِجْلَاهُ، أَوْ قَبَضَتْ عَلَيْهِ يَدَاهُ، وَنَظَرَتْ إِلَيْهِ
 عَيْنَاهُ، وَاسْتَمَعَتْ إِلَيْهِ أُذُنَاهُ، وَنَطَقَ بِهِ لِسَانُهُ،
 وَحَدَّثَتْهُ بِهِ نَفْسُهُ. كَر، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.»

*Mâ ale'l-ardi min müslimin yetevaddau fe-yüsbiğu'l-vudûe li-salâtin mefrûdatin illâ ğufire lehû fî zâlike'l-yevmi mâ meşet ileyhi riclâhu ev kabadat aleyhi yedâhu ve nazarat ileyhi aynâhu ve'stemeat ileyhi üzünâhu ve nataka bihi lisânühû ve haddesethü bihi nefsühû.*²

Mâ ale'l-ardi min müslimin yetevaddau fe-yüsbiğu'l-vudûe li-salâtin mefrûdatin. "Farz olan namazlar." *İllâ ğufire lehû.* "Mağ-firet olunur muhakkak." *Fî zâlike'l-yevmi.* "O gün." *Mâ meşet ileyhi riclâhu.* "Ayaklarıyla kötü bir yere, günah bir yere gitmiş, onlar

² Ahmed b. Hanbel, V, 263, r. 22272; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, IV, 256, r. 2481; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, VIII, 319, r. 8032; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, XXXXXXVII, 223, r. -1; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, I, 300, r. 1666; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VII, 315, r. 19046; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VII, 319, r. 19062; İbn Şâhin, *et-Terğib fi fezaili'l-a'mal*, I, 16, r. 29.

mağfiret olunur.” *Ev kabadat aleyhi yedâhu.* “Elleriyle bir günah bir şey tutmuş mağfiret olunur.” *Ve nazarat ileyhi aynâhu.* “Gözler bakmış günah, haram yerlere, oradan bir günahlar gelmiş, mağfiret olunur.” *Ve’stemeat ileyhi üzünâhu.* “Kulakları kötü şeyleri dinlemiş, meşgul olmuş, onlar da affolunurr.” *Ve nataka bihî lisânühû.* “Dili de hata, beşeriyet icabı bazı kötü şeyler söylemiş, onlar da affolunurr.” *Ve haddesethü bihî nefsühû.* “İçeriden de çirkin çirkin kuruntular geliyor, şöyle yaparım, şöyle yaparım, böyle yaparım diyerekten, onlar da mağfiret olunur.”

Allahu Teâlâ’nın bu kadar mağfiretine karşı bizim bu ihmallerimiz niye?

Allah kusurumuzu affetsin.

Bak şimdi;

مَا عَلَى الْأَرْضِ نَفْسٌ مِّنْفُوسَةٍ يَأْتِي عَلَيْهَا مِائَةٌ سَنَةٍ. ت حَسَنٌ

عَنْ جَابِرٍ.

*Mâ ale’l-ardi nefsun menfûsetün ye’tî aleyhâ mietü senetin.*³

“Yaş yüzü geçmez, geçenler nâdirattandır.”

en-Nâdiru ke’l-mâdûm derler, yok hükümdedir. Yaşında bir had koymuşlar, kimisi

60 demiş, kimisi 70 demiş, kimisi 90 demiş. Yani o devirden sonra kuvvet iyiden düşer elden, insan söylediğini güzel söyleyemez, gördüğünü iyi göremez, yani yıkım devridir. Yıkım devri, o zamanlara haram devri diyorlar ki onun çaresi bulunmuyor, ancak ölümlle temizlenir.

İşte o ancak 100 seneden sonra kalanlar nâdirattan olur. Bazı oluyor işte 110 yaşında, 120 yaşında ama kimisi işe yarar kimisi yaramaz.

Bak yine iyi dinle aziz kardeş;

«مَا عَلَى الْأَرْضِ أَحَدٌ يَقُولُ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ،
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، إِلَّا كَفَّرَتْ عَنْهُ خَطَايَاهُ،
وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ. حَم، ت صَحِيحٌ، عَنِ ابْنِ
عَمْرٍو.»

*Mâ ale'l-ardi ehadun yekûlü: Lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekberü ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhi illâ küffiret anhü hatâyâhu ve lev kânet misle zebedi'l-bahri.*⁴

⁴ Tirmizî, "Daavât", 58, r. 3460; Ahmed b. Hanbel, II, 158, r. 6479; Ahmed b. Hanbel, II, 210, r. 6959; Ahmed b. Hanbel, II, 211, r. 6973; Hâkim, *el-Müstedrek*, I, 682, r. 1853; Hâkim, *el-Müstedrek*, I, 682, r. 1854; Bezzâr, *Müsned*, VI, 419, r. 2447;

Hani, dalga vurdukça şöyle denizde köpükler oluyor ya.

“O adamın günahı onlar kadar çok olsa.”
Küffirat. “Hepsi affolur, mağfiret olur, bir tek bu tevhidi yapmakla.”

Ve bunu yüzlerce kere yapan, binlerce kere yapanın hâli ne acaip oluyor acaba?

Bak şu Cenâb-ı Hakk’ın mağfiret isminin tecellisine bak! Yani Allahu Teâlâ’yı bilmek kolay da olmuyor yani. Bunlar O’nun rahmetinin genişliğini bize izah ediyor.

«مَا عَلِمَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ عَبْدٍ نَدَامَةً عَلَى ذَنْبٍ، إِلَّا غَفَرَ لَهُ قَبْلَ أَنْ يَسْتَغْفِرَهُ مِنْهُ. كُ وَتُعَقَّبُ، عَنْ عَائِشَةَ.»

*Mâ alimellâhu te’âlâ min abdin nedâmeten alâ zenbin illâ ğafere lehu kable en yestağfirehu minhü.*⁵

Mâ alimellâhu te’âlâ min abdin nedâmeten alâ zenbin. “Allahu celle ve alâ bir kuldandan nedamet, pişmanlığı biliyor ki bu kul

---

Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, IX, 53, r. 9873; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, IX, 53, r. 9874; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, IX, 303, r. 10589; Begavî, *Şerhu's-sünne*, V, 63, r. 1281.

⁵ Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 282, r. 7646; Hâkim, *el-Müstedrek*, I, 695, r. 1894; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, VI, 220, r. 4069; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, VI, 221, r. 4070; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, III, 123, r. 2676; Münâvî, *Feyzu'l-Kadîr*, V, 457, r. 7945; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IV, 216, r. 10231; İbn Hacer, *İthâfü'l-mehera*, XVII, 487, r. 22669.

yaptı bu hatayı ama buna da pişman, nasılsa elinden çıktı bu hata. Yaptı bu hatayı, pişman." *İllâ ğafere lehû kable en yestağfirehû minhü.* "O adam, 'Ben buna tevbe ettim.' demeden Allah onu affediyor."

Çünkü nedamet içinde. O içindeki hâli Allah biliyor, Allahu Teâlâ'nın bilmediği bir şey yok.

Cenâb-ı Peygamber bir duasında;

«اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَرَى مَكَانِي، وَتَسْمَعُ كَلَامِي، وَتَعْلَمُ
سِرِّي وَعَلَانِيَتِي، لَا يَخْفَى عَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِي»

Allâhümme inneke terâ mekânî ve tesmeu kelâmî ve ta'lemu sırrî ve alâniyetî lâ yahfâ aleyke şey'un min emrî.

Allâhümme inneke terâ mekânî ve tesmeu kelâmî. "Yâ Rab! Sen benim nerede olduğumu da görürsün ve sözlerimi de çok güzel duyarsın." *Ve ta'lemu sırrî ve alâniyetî.* "Hem âşikare olan hallerimi bilirsin, hem de en gizliliklerimi bilirsin."

Allah böyle Allah! Böyle onun için içinden nedamet, pişmanlık geliyor, Allah da o tevbe etmeden evvel affediveriyor.

Bunlar bizi tevbeye, istiğfara teşviktir.
Yani günahları yapın demek değildir ama.

Şimdi yine bak;

«مَا عَمِلَ آدَمِيُّ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ
مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ، وَإِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا
وَأَشْعَارِهَا وَأَظْلَافِهَا، وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ
قَبْلَ أَنْ يَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ، فَطَيِّبُوا بِهَا نَفْسًا. ابْنُ
زَنْجُوَيْهٍ، هـ ك، ق، ت حَسَنٌ غَرِيبٌ، عَنْ عَائِشَةَ.»

*Mâ amile Âdemiyyün min amelin yev-
me'n-nahri ehabbe ilallâhi min ihrâki'd-demi
ve innehâ le-te'tî yevme'l-kıyâmeti bi-
kurûnihâ ve eş'ârihâ ve ezlâfihâ ve inne'd-
deme le-yakau minallâhi bi-mekânin kable en
yaka'a ale'l-ardi fe-tayyibû bihâ nefsen.*⁶

Yevme'n-nahr, kurban bayramındaki
[kurban] kestiğimiz kurban günü.

“O gün hiçbir amel yoktur ki.” *Ehabbe
ilallâhi.* “Allah’a celle ve alâ’ya sevgili.” *Min
ihrâki'd-demi.* “Kan akıtmaktan.”

⁶ Tirmizî, "Edâhî", 1, r. 1493; İbn Mâce, "Edâhî", 3, r. 3126; Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 246, r. 7523; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, IX, 448, r. 6951; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IX, 438, r. 19015; Begavî, *Şerhu's-sünne*, IV, 342, r. 1124; Münâvî, *Feyzu'l-Kadîr*, V, 458, r. 7949; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, V, 84, r. 12153.

O gün en efdal amel kan akıtıp kurbanı kesmek, ondan daha efdali yok.

Ve innehâ. “Senin o kurbanın.”

O burada hani kestik ya, dağıttık, etini de yedik. Öyle değil o, bak;

Le-te'tî yevme'l-kıyâmeti. “O gelir kıyamet gününde.” *Bi-kurûnihâ.* “Boynuzlarıyla.” *Ve eş'ârihâ.* “Tüyleriyle.” *Ve ezlâfihâ.* “Tırnaklarıyla.” *Ve inne'd-deme.* “Ondan kesilince akan kan.” *Le-yakau minallâhi bi-mekânin kable en yaka'a ale'l-ardi.* “Yere düşmeden evvel o dergahı ilahiye de makbulu karin olur.” *Fe-tayyibû bihâ nefsen.* “Öyleyse kurban alırken baştan savma alma.”

“Bir kurban kesmek değil mi ya, o da olur. İşte bunu veriyorlar 500'e, ötekini veriyorlar 1000'e. E bu da benim şeyimi öder işte.” deyipte baştan savma yapma! Güzelini al, sağlamını al, iyisini al. Etini verdiği vakitte yiyen de dua etsin, binen de dua etsin.

Hazreti Aişe validemizden rivayet gelmiş bu.

Şimdi bunun altındakini yalnız iyi dinle, bunu iyi dinle!

«مَا عَمِلَ آدَمِيُّ عَمَلًا أَنْجَى لَهُ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ
ذِكْرِ اللَّهِ. قَالُوا: وَلَا الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؟ قَالَ: وَلَا
الْجِهَادُ، إِلَّا أَنْ تَضْرِبَ بِسَيْفِكَ حَتَّى يَنْقَطِعَ، ثُمَّ
تَضْرِبَ حَتَّى يَنْقَطِعَ. ش، ط، ح، عَن مُعَاذٍ.»

*Mâ amile Âdemiyyün amelen encâ lehu
min azâbillâhi min zikrillâhi. Kâlû: Ve le'l-
cihâdu fî sebîlillâhi? Kâle: Ve le'l-cihâdü illâ
en yedribe a'nâkahüm bi-seyfike hattâ yen-
katia sümme tadribe hattâ yenkatia.*⁷

*Mâ amile Âdemiyyün amelen encâ lehu
min azâbillâhi min zikrillâhi. "Allahu celle ve
alâ'nın azabından insanı zikrullahtan gayrı
hiçbirşey kurtaramaz."*

Zikrullah, Allah Allah demek ve zikrullah
namaz kılmak, Kur'an okumak, Allah'a teslim
olup O'nun razı olacağı bir kul olabilmek bu
zikrullahın içindedir.

---

⁷ Ahmed b. Hanbel, V, 239, r. 22079; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VI, 57, r. 29452; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VII, 169, r. 35046; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XX, 166, r. 352; Taberânî, *ed-Duâ*, I, 1630, r. 1856; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, III, 5, r. 2296; Taberânî, *el-Mu'cemü s-sagîr*, I, 138, r. 209; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, X, 73, r. 16745; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, I, 234, r. -1; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, I, 235, r. -1; İbn Hacer, *Metâlibü'l-âliye*, XIV, 84, r. 3393; Ukaylî, *ed-Duafâ*, I, 1211, r. -1; İbnü'l-Mübârek, *ez-Zühd ve'r-rekâik*, I, 288, r. 960; Ahmed b. Hanbel, *ez-Zühd*, I, 151, r. 1025; Ahmed b. Hanbel, *ez-Zühd*, I, 148, r. 1008.

Kâlû. "Dediler ashâb-ı kirâm." *Ve le'l-
cihâdu fî sebîlillâhi?* "Yâ Resûlallah! E cihada
gideceğiz, orada muharebe edeceğiz, gavur-
ları inkıyat, teslim alacağız, bundan da mı
eftal?" *Kâlû ve le'l-
cihâdu fî sebîlillâhi?* "Al-
lah yolundaki cihattan da mı efdal bu zikrul-
lah?" *Kâle: Ve le'l-
cihâdü.* "Evet, cihattanda
eftaldir dedi." *İllâ.* "Ancak bir müstesnası
var." *En yedribe a'nâkahüm bi-seyfi-
ke.* "Kılıcı
alacaksın vura vura vura kılıncın kırılacak,
bir." *Hattâ yenkati'a.* "Sonra bir kılıç daha
geçireceksin eline, yine vur vur vur, o da kırıl-
acak, iki. Sonra bir kılıç daha. Böyle bir hal-
de olursan o müstesna."

Üç kılıç kırmak şartıyla muharebede böy-
le celâdet gösterebilirsen o, o zaman âlâ.

Yoksa öyle ben askerlik yapıyorum ya, iş-
te oldu.

Olmaz öyle şey. Allahu Teâlâ'nın emrine
inkıyad başta geliyor.

Onun için Hazreti Allahu *celle ve alâ*
Kur'an'ında ne buyuruyor?

﴿وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾

*Ve le-zikrullâhi ekberu.*⁸

“Allahu Teâlâ’nın zikri her şeyin üstünde.”

Onun için Cuma sûresinin emrinde Cuma namazına gelmişler müslümanlar. Bazen bu zikrullahı “Namazdır” diyorlar.

Burada diyor ki;

﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾

*Fe-izâ kadaytümü’s-salâte fe’zürullâhe.*⁹

Fe-izâ kadaytümü’s-salâte. “Namazı bitirdiniz.” *Fe’zürullâhe.* “Ondan sonra oturun da Allah deyin.” diyor. E namaz diyecekti ama bak, *fe-izâ kadaytüm.* “Namazı kıldıktan sonra.” diyor. O zikrullah ayrı bir iş yani.

Onun için bir müslüman [zikirsiz düşünemez.] Her şey karanlık. Nur Allah’tan gelecek nur ile olur. Bu da zikrullah ile olur. Zikrullah ile nurlanmayan gönüllerde karartı vardır. O karartıların içerisinde körlerin işine benzer insanın işi.

Uzun bunlar tabi, şimdi bu kadarcık kafi.

⁸ 29/Ankebût, 45.

⁹ 4/Nisa, 103.

«مَا عِنْدِي مَا أَزَوَّدُكُمْ بِهِ، وَلَكِنْ ادْنُوا، لِكُلِّ عَظْمٍ
مَرَرْتُمْ بِهِ فَهُوَ لَكُمْ لَحْمٌ غَرِيضٌ، وَكُلُّ رَوْثٍ مَرَرْتُمْ
بِهِ فَهُوَ لَكُمْ تَمْرٌ». قَالَهُ لِلْجَنِّ ع، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ.»

*Mâ indî mâ üzevvidüküm bihi ve lâki-
ni'dnû li-küllü azmin merertüm bihi fe-hüve
leküm lahmun ğarîzun ve küllü revsin merer-
tüm bihi fe-hüve leküm temrün. Kâlehu li'l-
cinni.*¹⁰

«مَا فَتَحَ رَجُلٌ بَابَ عَطِيَّةٍ بِصَدَقَةٍ أَوْ صَلَةٍ، إِلَّا زَادَهُ
اللَّهُ تَعَالَى بِهَا كَثْرَةً، وَمَا فَتَحَ رَجُلٌ بَابَ مَسْأَلَةٍ يُرِيدُ
بِهَا كَثْرَةً، إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ بِهَا قِلَّةً. هَب، عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ.»

*Mâ feteha raculün bâbe atiyetin bi-
sadakatin ev sıletin illâ zâdehullâhu te'âlâ
bihâ kesraten ve mâ feteha raculün bâbe
mes'eletin yürîdü bihâ kesreten illâ zâde-
hullâhu bihâ kılletin.*¹¹

¹⁰ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 144, r. 15182; İbn Hacer, *Metâlibü'l-âliye*, II, 194, r. 51.

¹¹ Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, V, 91, r. 3140; Beyhakî, *De'avât*, V, 168, r. 3249; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XI, 405, r. 12150; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, II, 28, r. 816; Münâvî, *Feyzu'l-Kadîr*, V, 458, r. 7950; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 362, r. 16072; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 506, r. 16748.

Ne kadar, ne kadar kıymetli söyledir bunlar.

“Bir insan atıyye, ihsan, sadaka ve sıla-i rahim yapıyor.”

Eşine, dostuna, akrabasına hem veriyor, hem gidiyor geliyor.

İllâ zâdehullâhu te'âlâ bihâ kesraten.
“Bunları yapmakla Allahu Teâlâ onun malını arttırır.” diyor.

Ona çokluk verir Allah, çokluk, kaynar durur. Binâenaleyh bire en aşağı on veriyor, bu muhakkak. Niyetler, amel ihlaslar kuvvetli, ne kadar kuvvetliyse veriş de o kadar çok olur. Birden on, 700'e kadar artar. Bu atıyye kapılarını, ihsan kapılarını açan insan öyle bir devlete nail olur ki malı artar, serveti artar, bilgisi artar, her şeyi artar.

Ve mâ feteha raculün. “Bir insan da açmış kapısını.” *Bâbe mes'eletin.* “Dilenme kapısını açmış.”

İhtiyacından bahseder, zaruretinden bahseder, şunun bunun yardımını merhametini çekebilmek için tatlı tatlı konuşmalar yapar, ustalıkları vardır çeşitli.

Yürîdü bihâ kesraten.

Bu zaruretinden nâşi ise neyse ama.

“Bu eğer bundan şundan şu kadar, bundan bu kadar alarak bir çokluk temin ediyorsa, ha...”

İllâ zâdehullâhu bihâ killetin. “Onu da indirir Allah, indirir de indirir azlığa, en nihayet yokluğa.”

Hazreti Ebû Hüreyre’den rivayet olmuş.

Yine buna karşı bir rivayet daha;

«مَا فَتَحَ رَجُلٌ عَلَى نَفْسِهِ بَابَ مَسْأَلَةٍ يَسْأَلُ النَّاسَ،
إِلَّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَابَ فَقْرٍ، لِأَنَّ الْعِفَّةَ خَيْرٌ. ابْنُ
جَرِيرٍ، عَنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ»

*Mâ feteha raculün alâ nefsihi bâbe mes'eletin yes'elü'n-nâse illâ fetehallâhu aleyhi bâbe fakrin li-enne'l-iffete hayrun.*¹²

Mâ feteha raculün alâ nefsihi bâbe mes'eletin. “Her kim dilencilik kapısını kendisine açarsa.”

Çeşit ihtiyaçlar var insanda. Bitmez tükenmez insanın ihtiyacı, katiyen bitmez. Ne kadar zengin olsan, zenginin de ihtiyacı var, ihtiyaç bitmez.

¹² Ebû Ya'lâ, *Müsned*, XII, 47, r. 6691; Kudâ'i, *Müsnedü's-Şihâb*, II, 28, r. 816; Kudâ'i, *Müsnedü's-Şihâb*, II, 31, r. 822; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 506, r. 16744; İbn Adî, *el-Kâmil*, VII, 400, r. -1; İbn Cerîr (Taberî), *Tehzîbü'l-âsâr*, I, 18, r. 23.

Onun için Gazzâli hazretleri der ki;

“Bir iyilik yapayım dersin, birisi bir para bulmuş yolda da şundan şöyle yapayım bundan [böyle yapayım derken,] o çeke çeke, çeke çeke o birbirlerine zincirleme bağlanır, altından çıkamaz bir hale gelirsin.”

Binâenaleyh sen isteme kapılarını ört, yağınlan kavrulmaya bak, yorganına göre ayağını uzat.

Bâbe mes'eletin yes'elü'n-nâse. “İnsanlardan istiyor böyle.”

Âdet edinmiş, yüzünün suyu da kalmamış.

İllâ fetehallâhu aleyhi bâbe fakrin. “Allah Teâlâ ona fakirlik kapısı açar.”

On tane apartmanı, 20 tane bilmem nesi, 40 tane bilmem çiftliği olsa bu dilencilik onda olduktan sonra fakirlikten kendisini katiyen kurtaramaz.

Li-enne'l-iffete. “İffet.” *Hayrun.* O kardarcık. “En hayırlısı iffettir.”

Kuru ekmek buldun mu, bir bardak da su buldun mu kimseye derdini açma. Allah'a şükret o gün sana o tokluğu verdi, suyunu da içirdi, barınacak bir yerde verdi sana, artık şikayete lüzum yok. İnsan ihtiyacını başkala-

rına duyurmamak iffet oluyor, yani iffetsizlik mutlaka edepsizlik değil. Bu iffet ki derdini başkalarına açtıpta onları da rahatsız etmiyor- sun. İnsan, herkes son derecede cömert ola- maz ki! Olamaz ki gelirsin, "Sen çok zenginsin efendi, ne olur bana şuradan bu kadarcık yardım et." [dersin,] adam veremeyince üzü- lür. Vermek istese bilir ki sonra da gelmesi zor bunun. Al al, al al diye vermek o da kolay bir şey değildir, herkes yapamaz o işi. Bu insanların üzüntüsüne ortak olmanda o da ayrıca bir şeydir.

Onun için bakın;

«مَا فَوْقَ الْخُبْزِ وَجَرَّةِ الْمَاءِ وَظِلِّ الْحَائِطِ وَظِلِّ
الشَّجَرَةِ فَضْلٌ، يُحَاسَبُ بِهِ ابْنُ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.
الدَّيْلَمِيُّ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

*Mâ fevka'l-hubzi ve cerreti'l-mâi ve zil-
li'l-hâiti ve zilli's-şecereti fadlun yuhâsibu
bihi'bnü Âdeme yevme'l-kiyâmete.*¹³

Hubz, ekmek.

¹³ Deylemî, *el-Firdevs*, IV, 79, r. 6246; Münâvî, *Feyzu'l-Kadîr*, V, 459, r. 7952; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 398, r. 7133; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, IV, 100.

“Bir ekmeğin üstüne bir şey yani katık arıyorsun.”

Ekmeği buldun da bir parça da katık olsun diyorsun.

“Yok, bir ekmek.” *Ve cerrati'l-mâi.* “Bir de içecek bir suyun var.”

Acaba şu su da olsa bu su da olsa değil, o bulduğun su kafi.

Ve zılli'l-hâiti. “Bir de gölgeleneceğin bir yer var işte senin.” *Ev zılli's-şecerati.* “Yahut bir ağaç altında.”

Arabistan gibi yerde bir gölgelik altında oturmakta bir evde oturmak kadar faydalıdır.

Fadlun yuhâsibu bihi'bnü Âdeme yev-me'l-kıyâmete. “Bunlardan artığı yani fazlası, İbn Adem'in kıyamet gününde hisap olunmasına vesile olacak.”

İzâ kânet min halâlin. “Eğer bu da helalden ise.”

Haramdan ise artık haline bak.

Şimdi şunu çok şey olacak bir şey, güzel bir şey.

«مَا فِي السَّمَاءِ مَلَكٌ إِلَّا وَهُوَ يُوقِرُ عُمَرَ، وَلَا فِي
الْأَرْضِ شَيْطَانٌ إِلَّا وَهُوَ يَفْرَقُ مِنْ عُمَرَ. عَد، كَر،
وَإِثْنَانِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

*Mâ fi's-semâi melekün illâ ve hüve yuvakkiru Umera ve lâ fi'l-ardi şeytânun illâ ve hüve yufraku min Umera.*¹⁴

Mâ fi's-semâi melekün. “Gökte hiçbir melek yoktur ki.” *Illâ ve hüve yuvakkiru Umera.* “Hepsi Ömer’e tazim ediyorlar.”

Gökte hiçbir melek yok hepsi Hazreti Ömer’i övüyorlar, hürmet gösteriyorlar, saygı gösteriyorlar.

Ve lâ fi'l-ardi şeytânun. “Yerde de hiçbir şeytan yoktur ki.” *Illâ ve hüve yufraku min Umera.* “Ömer’den uzak oluyor.”

Hiçbir şeytan Ömer’in yanına sokulamıyor, uzak kaçıyor.

Ve bunun aşağıda da var böyle şeyleri de. Demiş ki;

“Her kim ki şehvetine galip, nefsi arzusunu yenmiş, o da Ömer gibidir tıpkı. Yalnız

¹⁴ Deylemî, *el-Firdevs*, IV, 105-106, r. 6334; İbn Asâkir, *Târîhu Dimeşk*, XLIV, 85, r. -1; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XI, 574, r. 32723; İbn Adî, *el-Kâmil*, VIII, 66, r. -1; Zehebî, *Mîzânü'l-İtidâl*, IV, 212.

bu Ömer'e mahsus değil. Ömer gibi şehvetini yenmiş, galip gelmiş şehvetine arzularına, nefsinin yenmiş."

Ama sana bir tanesini söyleyeyim, bu her babayiğidin yapacağı iş değil. Acemistan'a ordu gitmiş, Acemistan'ı fethetmiş, dünyanın ganimeti ile gelmişler Acemistan'dan. Hazreti Ömer'e getirdikleri ganimetten bir parça verecekler. Hiç kimse Hazreti Ömer'in yanına gidip de; "Bu da sizin hissenizedir buyurun!" diyemiyor. Bu kadar şevket var, celadet var, saygı var.

En nihayet kızı Hafsa vasıtasıyla vermişler. Oradaki konservelerden, o günün konservesi. Sofra kurulmuş, öğlen yemeği mi artık ne yemeğiye. İşte artık gelen çeşitli yemekleri sofraya koymuşlar. Hazreti Ömer'e,

"Buyrun efendim yemek vakti, buyurun yemeğe." demişler.

Gelmiş bakmış, sofranın üzerinde bu çok yemek.

"Ne bunlar?" demiş.

"Efendim işte Acemistan'dan gelen ganimetlerden sizin hissenize ayrılan bir parça şey."

O celadetini gösterince demek, bir kabama geliyor kendisine, demiş;

“Bu memlekette fakir kalmadı da mı getirdiniz bunu benim soframa?”

Bir bağırılmışlar bir çıkışmış, hepsi, hani sıçanın kediyi görüp saklandığı gibi, bir deliğe girmişler. Onlara;

“Getirin benim ekmeğimi!” demiş.

Kurucuk ekmeğini, kurucuk ekmek bir parçası tuz biber neyse, ona kanaat edermiş.

Millet öyle azar, şevkatle dünyaya bir an içerisinde yayıldı. Zevklerine o kadar düşkün değildiler, o ganimetlerle hepsini yapabilirlerdi yani. Fakat onlar hiçbirisine tenezzül etmediler.

Ha biz ise bugün ne âlemdeyiz, bu kanaat nerede bizde?

Onun için ki nefesine hakim, şeytanlar kaçıyorlar, gökteki melekler de ona saygı gösteriyorlar, hürmet ediyorlar.

“Onun için her kim bu işi yapabilirse.”
Ve emâtellezî nefsehû. “Öldürürse nefsini, ne bulursa ona kanaat ediyor.”

Şunu da getirin bunu da getirin diye kimseyi zorladığı yok, parasını da harcadığı yok.

Hâfe minhü's-şeytân. "Muhakkak ondan şeytan korkar."

O zaman şeytan senden korktu muydu yanına sokulmaz, sen de kurtulursun, rahat edersin. Bize şeytanın sokulup da vesveselere bizi boğup da, bir Allah derken on defa düşünüyörüz ya! On tane fikir geliyor aklımıza bir Allah derken.

Neden o?

Şeytan bu işi ne, ancak bizi aladatmak.

Ama biz nefsimizi ne zaman yensek, o zaman bunlardan kurtuluveririz vesselam.

Hadi şunu da okuyalım da, bu da tatlı bir şey;

«مَا قَالَ عَبْدٌ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَطُّ مُخْلِصًا، إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ
أَبْوَابُ السَّمَاءِ، حَتَّى تُفْضِيَ إِلَى الْعَرْشِ، مَا اجْتَنَبَ
الْكَبَائِرَ. تَحْسَنُ غَرِيبٌ، عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ.»

*Mâ kâle abdün: Lâ ilâhe illallâhu kattu muhlisen illâ fütihat lehu ebvâbu's-semâi hattâ tukdiye ile'l-arşi me'ctenebe'l-kebâire.*¹⁵

¹⁵ Tirmizî, "Daavât", 127, r. 3590; Bezzâr, *Müsned*, XVII, 155, r. 9762; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, IX, 307, r. 10601; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 423, r. 1815.

Mâ kâle abdün: Lâ ilâhe illallâhu kattu.

“Bir kul ne zaman ki *lâ ilâhe illallâh* der.”

Lâ ilâhe illallâh dünya malı değil. Dünyadan değil *lâ ilâhe illallâh*. Dünyadaki her şeyin bir haddi, hududu, ölçüsü var, evveli var, sonu var, ağırlığı var. Bu *lâ ilâhe illallâh* Allahu Teâlâ'nın tevhidi, onun ne önü var, ne sonu var, bir de ağırlığının ölçüsü var.

“Böyle olunca bunu herhangi bir kul derse.” *Muhlisan*. “Ama muhlisan, ihlas ile inanaraktan içinden.” *İllâ fütihat lehû eb-vâbu's-semâi*. “Gök kapıları hemen açılır.” *Hattâ yukdiye ile'l-arşı*. “Bu arşa kadar dayanır.”

Ama ne zaman?

Me'ctünibe'l-kebâira. “Kebair günahlarını işlemedikçe.”

Kebâir günahları vardır. Günah iki kısım ya. Kebâir, büyük günah; rakı içmek, haram yemek, zina yapmak, faiz yemek, kumar oynamak, anaya babaya âsi olmak.

Ha anaya babaya âsi olmak yine geldi.

Geçen ki ders neydi?

Bir insan ne kadar hayır işlerse işlesin, ne kadar hayır ama! Hiç dünyada bir şey kalmamış hepsini işliyor, anaya babaya âsi oldu-

ğ u müddetçe hayırlarının hiçbirisinin kıymeti yoktur. Bir insan ne kadar kötü olursa olsun, anaya babaya saygısının neticesinde Allahu Teâlâ onu cehennemden kurtaracaktır.

Onun için bir misal olarak, zaman-ı peygamberî de *sallallahu aleyhi ve sellem*, bir evlat ölüyor. Ölmek üzere, sekerat haline gelmiş, ölemiyor. Cenâb-ı Peygamber bazı ashab-ı kirâmı yolladı, ona telkinde bulunsunlar ve rahatça adam ölsün gitsin.

Olmuyor, geldiler dediler ki;

“İmkânı yok, konuşturamıyoruz adamı, söylemiyor bir şey.”

En nihayet anasına başvurdular;

“Nedir senin oğlunun kabahati ki bak bugün dünyadan ayrılıyor, bir *lâ ilâhe illallah* diyemiyor?”

“Ben ona küsüm.” dedi.

Neden?

E dedi, “Gelin aldı, geline bağlandı, beni unuttu. Ben de hakkımı helal etmem.” dedi.

Şöyle yalvardılar, böyle yalvardılar, ana kızmış bir kere, olmaz diyor.

O zaman dediler ki;

“Ateş getirin, toplayıp odun ateş!”

Kadın dinliyor tabi;

Ne olacak?

“Yakalım!” dediler. “Yakalım oğlunu! Çünkü dünyada yanmak kolay yanar biter, ebedi âlemde yanmasın madem.”

Acıdı, dedi, “Hakkımı helal ettim öyleyse.” dedi.

Hakkımı helal ettim dedi, o helallikten sonra o da *lâ ilâhe illallah* dedi, ayrıldı gitti bu dünyadan.

Anaya babaya çok hürmet saygı göstermek lazım. Ananın babanın yanında hacısı hocası da böyledir, büyüklere de böyledir.

“Büyüklerle karşı saygısı olmayan...”

Nasıldı hadis?

“Büyüklerle karşı saygısı olmayan, küçüklerle karşı şevkat merhameti olmayan bizden değildir.” dedi ya?

İşte onun için en başta da analar babalar, büyükler, büyüklerimiz gelir.

Allah onlara da saygı gösteren kullarından eylesin cümlemizi.

Altındaki hadislerde hepsi çok güzel ama onları da inşallah gelecek dersimizde söylemeye çalışalım.

Allah taksiratımızı affetsin, seyyiatımızı hasenata tebdil eylesin, *lâ ilâhe illallah* diye diye yaşayıp, *lâ ilâhe illallah* diye diye âhirete ayrılan kullarının arasına bizleri de kabul etsin.

***

.... deve, deve ile nakliyat yapıyorlar yani tam bardak fincan gibi bir şeyleri nakleliyorlarmış. Deveci muhrik bir sedası var, üç günlük yolu yahut iki günlük yolu o ilahilerini, kasidelerini söyleyerekten develeri aşka getirmiş, iki günlük yolu bir günde aldirmiş. Aldirmiş ama develer de çatlamış.

Adam, kölenin sahibi de bunu hapsedmiş, onu da elini ayağını bağlamış bir yere, cezalandırıyor orada.

Oraya bir misafir gelmiş, köle yalvarmış, demiş;

“Misafirlerinin sözünü çok sayarlar, beye rica et de, beni affetsin.” demiş.

“Ne kabahatin var?” demiş.

“Benim güzel bir sesim var. Onun için develerin önüne geçtim, o kasideleri söylerken develer de aşka geldi, yorulmadılar yürüdüler gittiler ama tahammül edememişler çatladılar, gittikleri yerde öldüler. Onun için

efendi bu cezaya müstehak etti. Elimi ayağımı bağıladı. Affımı rica et, misafirin sözünü kırmazlar.” demiş.

Hakikaten de adamlar da misafirin sözünü kırmayaraktan affetmiş.

Şimdi en güzel ses Kur’an sesidir. Kur’an’ın verdiği zevk hele böyle çocuklar günahsızdırlar. Sabîlerin verdiği sesin kalplerde bıraktığı tesir hiçbir şeye benzemez. O radyolarda dinliyoruz çeşit sesler ya, hepsi boş. Tel sesi, saz sesi, kuş sesi hepsi boş şeyler. Ses Kur’an sesidir, iki taraftan hem manevi tesirini yapar, hem de maddi tesirini yapar insanı aşka getirir, şevke getirir, dinine hakim kılar. Onun için Allah hepimizin çocuklarına küçük yaşlarımızdayken Kur’an’ı iyi öğretebilip, onlarla amel edebilmeye gayret eden babalardan etsin cümlemizi.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

